Radiacinės saugos centras

RADIACINĖS SAUGOS MOKYMAS

Elzė Antanavičiūtė
Radiacinės saugos centro
Avarijų valdymo ir mokymo
skyriaus vyriausioji specialistė

Teisės aktai

- Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymas ***(26 ir 27 straipsniai).***
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 22 d. įsakymas Nr. V-1001 „Dėl Radiacinės ir radioaktyviųjų šaltinių fizinės saugos **mokymo ir instruktavimo** tvarkos aprašo patvirtinimo“ *(toliau – Tvarkos aprašas).*
- Radiacinės saugos centro direktoriaus 2012 m. sausio 18 d. įsakymas Nr. V-2 „Dėl Fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokyti radiacinės ir (ar) radioaktyviųjų šaltinių fizinės saugos, atestavimo komisijos nuostatų patvirtinimo ir Fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokyti radiacinės ir (ar) radioaktyviųjų šaltinių fizinės saugos, atestavimo komisijos sudarymo“.
- Radiacinės saugos centro direktoriaus 2024 m. balandžio 5 d. įsakymas Nr. V-31 „Dėl Fizinių asmenų, turinčių asmens, turinčio teisę mokyti radiacinės saugos, atestavimo pažymėjimą ir (ar) asmens, turinčio teisę mokyti radioaktyviųjų šaltinių fizinės saugos, atestavimo pažymėjimą, kvalifikacijos tobulinimo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Kas turi būti mokomi radiacinės saugos?

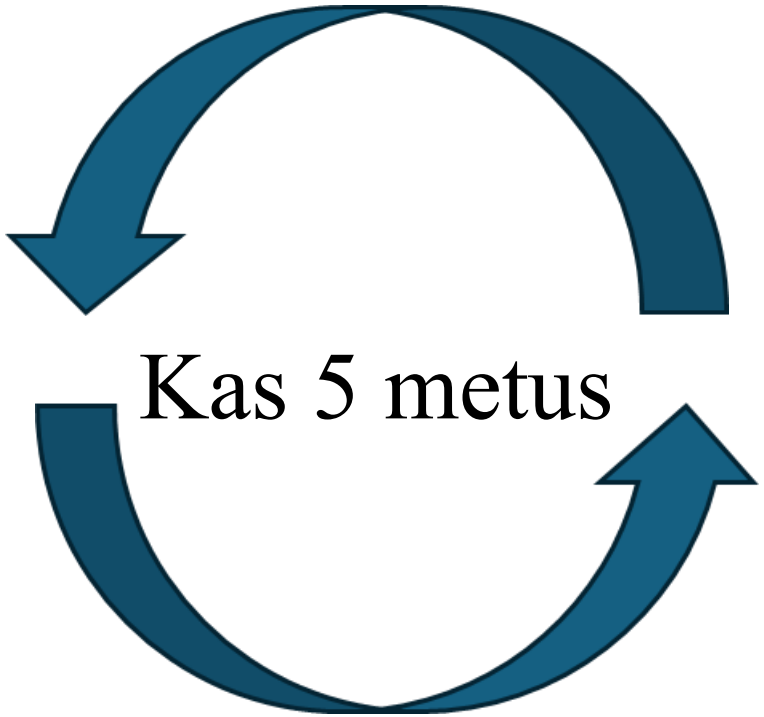
Apšvitą patiriantys **darbuotojai**

Asmenys, **atsakingi** už radiacinę saugą

Radiacinės saugos mokymo periodiškumas

Pradinis mokymas

Periodinis mokymas

Reikalavimai asmenims, kurie nori mokytis radiacinės saugos

Pradiniai radiacinės saugos mokymai

Atitikti minimalius išsilavinimo reikalavimus keliamus asmenims, ketinantiems dirbti ir (ar) eiti pareigas pas veiklos vykdytoją.

Periodiniai radiacinės saugos mokymai

- Turėti radiacinės saugos pažymėjimą.

arba

- Pradinio radiacinės saugos mokymo pripažinimą.
- Atitikti minimalius išsilavinimo reikalavimus keliamus asmenims, ketinantiems dirbti ir (ar) eiti pareigas pas veiklos vykdytoją.

Minimalūs išsilavinimo reikalavimai asmenims, kurie nori mokytis radiacinės saugos (odontologijoje)

Asmenims, atsakingiems už radiacinę saugą:

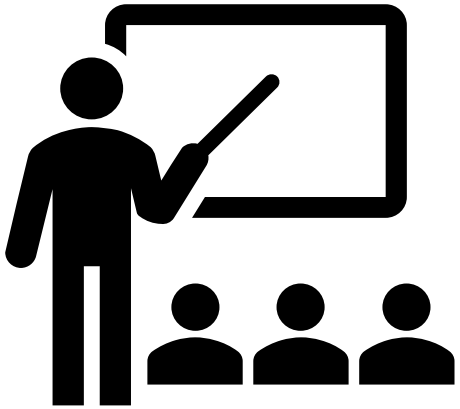
aukštasis universitetinis išsilavinimas

Apšvitą patiriantiems darbuotojams:

Aukštasis koleginis išsilavinimas arba aukštesnysis išsilavinimas, įgytas iki 2009 m., arba specialusis vidurinis išsilavinimas, įgytas iki 1995 m.

Kas gali vykdyti mokymą?

Tik tos mokymo įstaigos, kurios turi su **RSC suderintas radiacinės saugos mokymo programas**

Jose gali mokyti tik fiziniai **asmenys, turintys radiacinės saugos atestavimo pažymėjimą** ir tik pagal temas, kurios nurodytos atestavimo pažymėjime

Radiacinės saugos moko tik kompetentingi asmenys

Asmenys, siekiantys įgyti teisę mokyti radiacinės saugos temomis turi:

- ✓ būti įgiję **aukštąjį universitetinį** arba jam prilygintą ***fizinių, inžinerijos, gyvybės, veterinarijos, teisės mokslų*** studijų krypčių grupėse nurodytos bet kurios studijų krypties arba sveikatos mokslų studijų krypčių grupėje nurodytos ***medicinos, visuomenės sveikatos, odontologijos ar medicinos technologijų*** studijų krypties išsilavinimą;
- ✓ **pateikti RSC prašymą dėl atestavimo**, išsilavinimą patvirtinančių dokumentų kopijas ir (jeigu turi) kvalifikacijos tobulinimą patvirtinančių dokumentų kopijas.
- **Atestavimo komisijos posėdžio** metu asmenys, siekiantys įgyti teisę mokyti radiacinės saugos temomis, išsitraukia bilietą su 5 klausimais.
- **Egzaminas žodžiu** ir išduodamas radiacinės saugos atestavimo pažymėjimas Licencijų informacinėje sistemoje, kai Atestavimo komisija žinias įvertina ne mažiau kaip 7,5 balo.
- Asmuo, turintis radiacinės saugos atestavimo pažymėjimą privalo tobulinti kvalifikaciją ne mažiau kaip **100 akademinių valandų per 5 metus** ir ne mažiau kaip **10 akademinių valandų kasmet.**

Kas organizuoja radiacinės saugos mokymą?

VšĮ „Energetikų mokymo centras“

UAB „Vinko”

UAB „TUV NORD “

UAB „Kita Kompetencija“

VšĮ „Mokymų ir konsultavimo biuras“

https://rsc.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/radiacines-ir-fizines-saugos-mokymas/istaigu-turinciu-teise-mokyti-radiacines-saugos-klausimais-sarasas/

Egzaminas

Pradinius ir periodinius mokymus išklausiusiems – *testas*.

Testą sudaro **30 klausimų.**

Testo sprendimui skiriama **50 minučių.**

Testas turi būti laikomas savarankiškai ir nesinaudojant jokiomis pagalbinėmis priemonėmis.

Testas laikomas išlaikytu, kai egzaminuojamas asmuo teisingai atsako į **21 klausimą** ir daugiau.

Išlaikius – mokymo įstaiga išduoda nustatytos formos **radiacinės saugos pažymėjimą**.

Egzaminas

- Pirmą kartą egzaminuojamam asmeniui neišlaikius radiacinės ar fizinės saugos egzamino, pakartotinis testo laikymas gali būti rengiamas ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų nuo egzamino laikymo dienos.
- Antrą kartą egzaminuojamam asmeniui neišlaikius radiacinės saugos egzamino, pakartotinį egzaminą gali laikyti ne anksčiau kaip po 30 kalendorinių dienų nuo paskutinio laikyto egzamino dienos.
- Trečią kartą egzaminuojamam asmeniui neišlaikius radiacinės saugos egzamino, egzaminuojamas asmuo turi pakartotinai mokytis pas asmenį, vykdantį radiacinės saugos mokymą, pagal atitinkamą radiacinės saugos mokymo programą.

Radiacinės saugos pažymėjimas

- Radiacinės saugos pažymėjimai registruojami ir saugomi **Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registre.**

1. Radiacinės saugos pažymėjimo pirmoji pusė:

RADIACINĖS SAUGOS PAŽYMĖJIMAS

_____
(pažymėjimą išdavusio asmens, vykdančio radiacinės saugos mokymą, pavadinimas)

Pažymėjimo Nr. _____
Vardas (-ai) _____
Pavardė (-ės) _____
Asmens kodas _____
Galioja iki _____

Parašas _____
Vardas, pavardė _____
(asmens, vykdančio radiacinės saugos mokymą, vadovas)

2. Radiacinės saugos pažymėjimo antroji pusė:

Mokėsi
(mokymo programos pavadinimas, akademinių valandų skaičius, mokymo programos paskirtis (dirbančiam / atsakingam, pradinis / periodinis)

Egzaminų protokolo Nr. _____ **Data** _____

Išdavimo data _____

Pastaba. Rekomenduojamas radiacinės saugos pažymėjimo formatas 85 x 54 mm.

Galimi radiacinės saugos mokymo pripažinimai:

- Apšvitą patiriančių darbuotojų, išklausiusių ***radiacinės saugos mokymus studijų metu***;
- Asmenų, atsakingų už radiacinę saugą ir (ar) apšvitą patiriančių darbuotojų, ***išklausiusių radiacinės saugos mokymą kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje***;
- Asmenų, atsakingų už radiacinę saugą ir (ar) apšvitą patiriančių darbuotojų, turinčių ***radiacinės saugos atestavimo pažymėjimą***;
- Asmenų, atsakingų už radiacinę saugą ir (ar) apšvitą patiriančių darbuotojų, turinčių ***radiacinės saugos eksperto pažymėjimą***.

Pastabos:

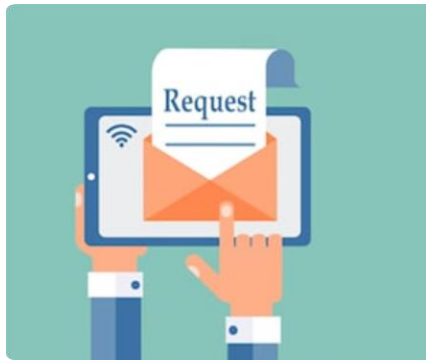
- *Radiacinės saugos mokymo pripažinimas prilygsta radiacinės saugos pažymėjimui, todėl atskiras radiacinės saugos pažymėjimas neišduodamas.*
- *Raštas dėl radiacinės saugos mokymo pripažinimo siunčiamas **tik patiems darbuotojams asmeniškai** (įstaigoms siunčiama tik kopija).*

Apšvitą patiriančių darbuotojų, išklausiusių radiacinės saugos mokymus studijų metu, pradinio radiacinės saugos mokymo pripažinimas

- Tik **pradinio** radiacinės saugos mokymo pripažinimas.
- Tik apšvitą patiriantiems **darbuotojams**.
- Asmenys, **ne anksčiau kaip prieš 5 metus** yra įgiję Tvarkos aprašo 1 priede nurodytą išsilavinimą pagal atitinkamą studijų programą ar profesinio mokymo programą, kurios sudėtinė dalis yra radiacinė sauga ir kuri atitinka radiacinės saugos mokymo programų turinį pagal Tvarkos aprašo 3 priede pateiktus atitinkamus radiacinės saugos mokymo programų modulius.
- Išklausyto pradinio radiacinės saugos mokymo pripažinimas galioja 5 metus nuo baigtų studijų diplomo ar įgytą profesinį mokymą patvirtinančio dokumento išdavimo dienos.

- Laisvos formos prašymas ***(pasirašytas)***;
- Vardas Pavardė;
- Kontaktai;
- Sritis (-ys), kurioje (-se) siekiama gauti pradinį radiacinės saugos mokymo pripažinimą.

- Baigtų studijų diplomo ar įgytą profesinį mokymą patvirtinančio dokumento kopijos ***(su visai priedėlio lapais).***

- Išsiųsti el. paštu rsc@rsc.lt

RSC Radiacinės saugos centras

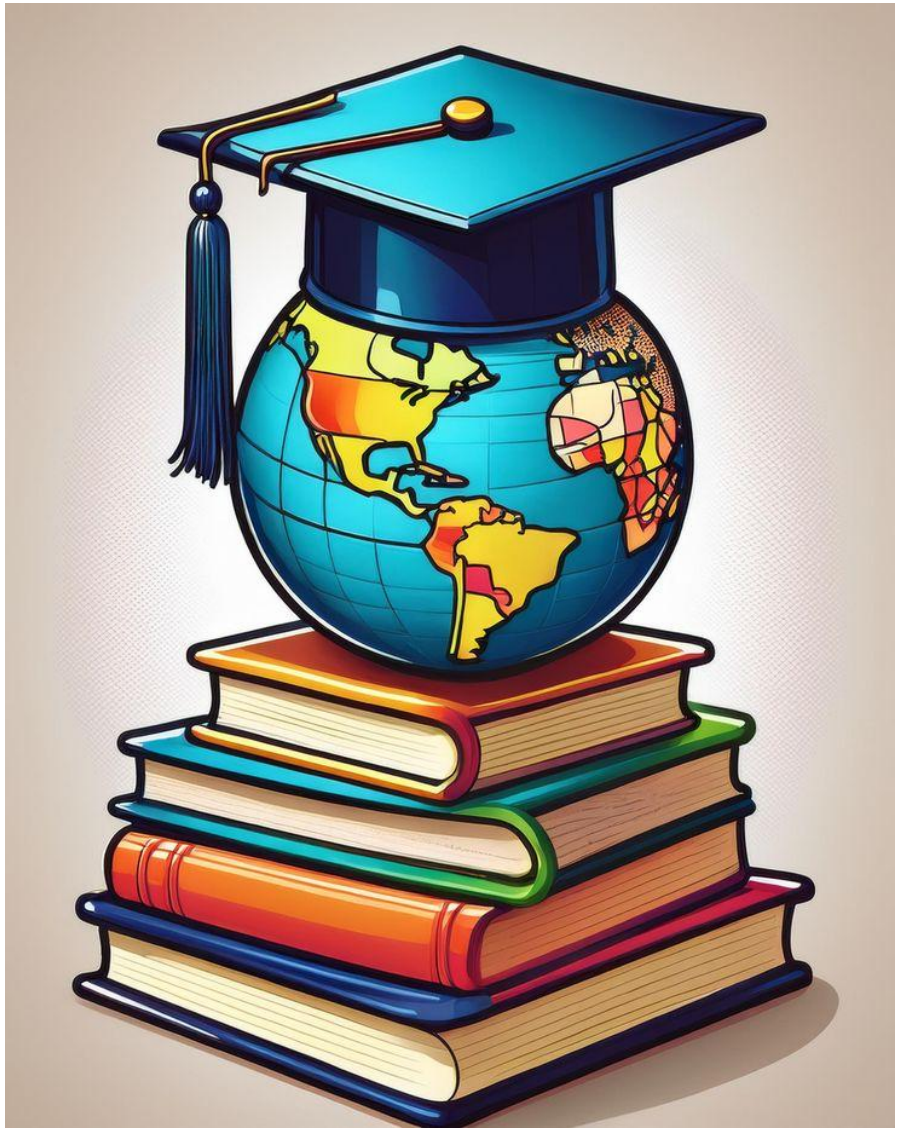
Gautą raštą būtina išsisaugoti!

Kaip gauti radiacinės saugos mokymo pripažinimą po studijų?

Kitoje valstybėje narėje išklausyto radiacinės saugos mokymo pripažinimas

- ***Asmenims, atsakingiems už radiacinę saugą ir apšvitą patiriantiems darbuotojams***, kurie ne anksčiau kaip ***prieš 5 metus*** kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje išklausė radiacinės saugos mokymus ir jų turinys atitinka Tvarkos aprašo 3 priede pateiktus atitinkamus radiacinės saugos mokymo programų modulius.
- ***Galioja 5 metus*** nuo dokumento, įrodančio, kad kitoje valstybėje narėje išklausytas radiacinės saugos mokymas, išdavimo dienos.

- Laisvos formos prašymas ***(pasirašytas)***;
- Vardas Pavardė;
- Kontaktai;

- Išklausytą radiacinės saugos mokymą patvirtinančių dokumentų, ***išverstų į lietuvių kalbą***, kopijas;
- Mokymo turinio atitiktį pagrindžiančių dokumentų, kuriuose būtų nurodytas radiacinės saugos mokymo temos ir laiko trukmė, ***išverstų į lietuvių kalbą***, kopijas.

- Išsiųsti el. paštu rsc@rsc.lt

RSC Radiacinės saugos centras

Gautą raštą būtina išsisaugoti!

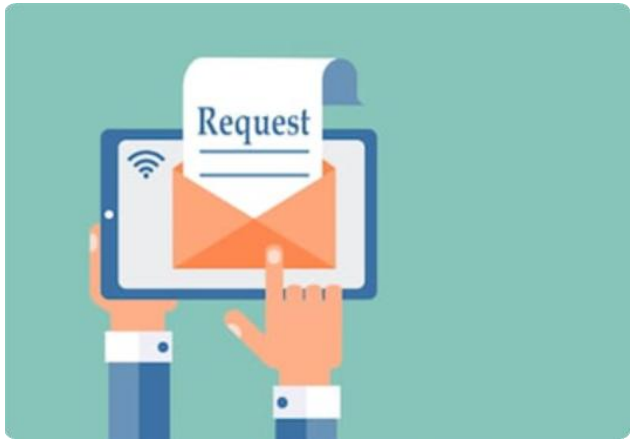
Kaip gauti kitoje valstybėje narėje išklausyto radiacinės saugos mokymo pripažinimą?

Asmenų, turinčių galiojantį radiacinės saugos atestavimo pažymėjimą ir (ar) radiacinės saugos eksperto pažymėjimą, radiacinės saugos mokymo pripažinimas

- ***Asmenims, atsakingiems už radiacinę saugą ir apšvitą patiriantiems darbuotojams,*** turintiems galiojantį ***radiacinės saugos atestavimo pažymėjimą*** ir (ar) ***radiacinės saugos eksperto pažymėjimą,*** kuriuose nurodytos temos ir (ar) sritys atitinka Tvarkos aprašo 3 priede pateiktus radiacinės saugos mokymo programų modulius
- ***Galioja 5 metus*** nuo radiacinės saugos atestavimo pažymėjimo ir (ar) radiacinės saugos eksperto pažymėjimo išdavimo dienos. Pasibaigus 5 metų laikotarpiui, jeigu asmenys tobulino kvalifikaciją vadovaudamiesi atitinkama tvarka, jie gali pakartotinai kreiptis dėl radiacinės saugos mokymo pripažinimo.

Kaip gauti radiacinės saugos mokymo pripažinimą, turint atestavimo ir (ar) eksperto pažymėjimą?

RSC Radiacinės saugos centras

- Laisvos formos prašymas ***(pasirašytas)***;
- Vardas Pavardė;
- Kontaktai;
- Sritis (-ys), kurioje (-se) siekiama gauti radiacinės saugos mokymo pripažinimą.

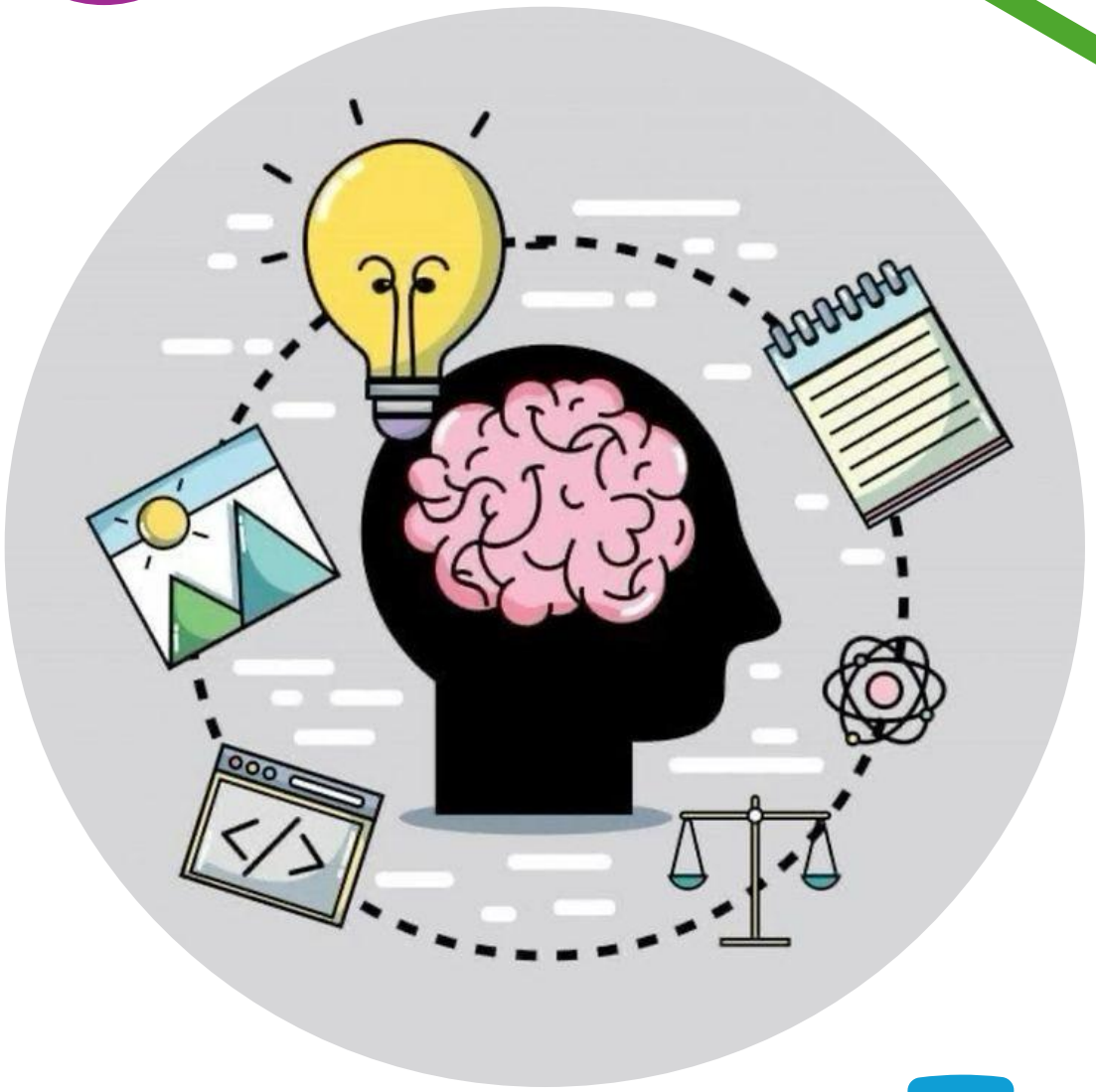
- Išsiųsti el. paštu rsc@rsc.lt

Gautą raštą būtina išsisaugoti!

Radiacinės saugos instruktavimas darbo vietoje

- **Pirminis** *(atliekamas priimant į darbą ar pareigas);*
- **Periodinis** *(atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus);*
- **Papildomas** *(naujos pareigos, technologijos, įranga, avarijos, nepageidaujami įvykiai kt.).*

Ačiū už dėmesį!